

**ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
พ.ศ. ๒๕๖๒**

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้เหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว และเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้การบริหารจัดการหลักสูตรบัณฑิตศึกษามีคุณภาพตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติและจุดเน้นของแต่ละสาขาวิชา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ในคราวประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๕ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับนี้สำหรับหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งอื่นใดที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๔ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙

(๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

ข้อ ๕ การใดในข้อบังคับนี้มีได้กำหนดไว้ หรือกำหนดไว้แต่ขัดหรือแย้งกับประกาศกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือมีประกาศเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาออกมาภายหลังการใช้ข้อบังคับนี้ที่แตกต่างจากข้อบังคับนี้กำหนดไว้ ให้ยึดถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เกี่ยวกับการนี้

ข้อ ๖ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

“อาจารย์ประจำ” หมายความว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ที่มีหน้าที่รับผิดชอบตามพันธกิจของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี และปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา

สำหรับอาจารย์ประจำที่รับเข้าใหม่ตั้งแต่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ ต้องมีคะแนนทดสอบความสามารถภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง มาตรฐานความสามารถภาษาอังกฤษของอาจารย์ประจำ

“อาจารย์ประจำหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำที่มีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตรที่เปิดสอน ซึ่งมีหน้าที่สอนและค้นคว้าวิจัยในสาขาวิชาดังกล่าว ทั้งนี้ สามารถเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรหลายหลักสูตรได้ในเวลาเดียวกัน แต่ต้องเป็นหลักสูตรที่อาจารย์ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาของหลักสูตร

“อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร” หมายความว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีภาระหน้าที่ในการบริหารและพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตั้งแต่การวางแผน การควบคุมคุณภาพ การติดตามประเมินผลและการพัฒนาหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรต้องอยู่ประจำหลักสูตรนั้นตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษา โดยจะเป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเกินกว่า ๑ หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้ ยกเว้นพหุวิทยาการหรือสหวิทยาการ ให้เป็นอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้อีกหนึ่งหลักสูตร และอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถซ้ำกันได้ไม่เกิน ๒ คน

“อาจารย์พิเศษ” หมายความว่า ผู้สอนที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำ

“นักศึกษา” หมายความว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

“อาจารย์ที่ปรึกษา” หมายความว่า บุคคลที่มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาดูแลสนับสนุนทางวิชาการ วิธีการเรียน ควบคุมโปรแกรมการเรียน และให้มีส่วนในการประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียน

“อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ” หมายความว่า บุคคลที่มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและควบคุมดูแลการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษา

“การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า การจัดการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี

“การลงทะเบียนแบบปกติ” หมายความว่า การจัดการศึกษาที่เก็บเงินค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียม และค่าหน่วยกิต แบบปกติ ตามภาคการศึกษาที่มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี กำหนด

“การลงทะเบียนแบบเหมาจ่าย” หมายความว่า การจัดการศึกษาที่เก็บเงินค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมและค่าหน่วยกิต แบบเหมาจ่าย ซึ่งอาจจะจ่ายคราวเดียวหรือแบ่งจ่ายเป็นงวดก็ได้ ตามประกาศของมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

ข้อ ๗ ให้อธิการบดีรักษาการตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศกำหนดรายละเอียดเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบังคับนี้ และมีอำนาจตีความปัญหาอันเกิดจากการใช้ข้อบังคับนี้ คำวินิจฉัยของอธิการบดีให้ถือเป็นที่สุด

หมวด ๑

การบริหาร

ข้อ ๘ ให้มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาดังนี้

- (๑) คณะกรรมการอำนวยการบัณฑิตศึกษา
- (๒) คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาคณะ
- (๓) คณะกรรมการบริหารหลักสูตร

การประชุมของคณะกรรมการตาม (๑) (๒) และ (๓) ให้นำข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ว่าด้วย การประชุมสภามหาวิทยาลัย มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ ๙ คณะกรรมการอำนวยการบัณฑิตศึกษา ประกอบด้วย

- (๑) อธิการบดี เป็น ประธานกรรมการ
- (๒) รองอธิการบดีที่รับผิดชอบดูแลงานด้านวิชาการ เป็น รองประธานกรรมการ
- (๓) รองอธิการบดีที่เกี่ยวข้อง เป็น กรรมการ
- (๔) คณบดีทุกคณะ เป็น กรรมการ
- (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญที่มหาวิทยาลัยเห็นสมควร

จำนวนไม่เกิน ๕ คน เป็น กรรมการ

(๖) ผู้อำนวยการโครงการบัณฑิตศึกษา เป็น กรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) มีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกก็ได้

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการอำนวยการบัณฑิตศึกษา มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบายและกำกับคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน

(๒) ให้ความเห็นในการขอเปิดหลักสูตร การขอปิดหลักสูตรและการรับนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

(๓) ให้ความเห็นในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา

(๔) ให้ความเห็นในการแต่งตั้งอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ และคณะกรรมการสอบพิเศษต่าง ๆ

- (๕) ให้ความเห็นในการพิจารณางบประมาณเกี่ยวกับงานบัณฑิตศึกษา
- (๖) กำหนดหลักเกณฑ์ แนวปฏิบัติ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- (๗) กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติด้านจริยธรรมนักวิจัยของนักศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาคณะ ประกอบด้วย

- (๑) คณบดี หรือรองคณบดีที่ได้รับมอบหมาย เป็น ประธานกรรมการ
- (๒) รองคณบดีฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็น กรรมการ
- (๓) ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาในคณะ เป็น กรรมการ
- (๔) อาจารย์ในคณะที่คณบดีเห็นสมควร เป็น กรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๒ คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาคณะ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) พิจารณาความต้องการของสังคมและศักยภาพของคณะเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- (๒) ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของคณะ
- (๓) พิจารณาเสนอความเห็นการขอเปิด การขอปิดหลักสูตร การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ต่อคณะกรรมการอำนวยการบัณฑิตศึกษา
- (๔) ให้ความเห็นในการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร
- (๕) พัฒนามาตรฐานและกำกับดูแลให้การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของคณะมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
- (๖) พิจารณาให้ความเห็นขอการขอเทียบโอนผลการเรียนและการขอยกเว้นการเรียนรายวิชาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเสนอ
- (๗) ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอน การจัดทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในคณะ
- (๘) จัดหาปัจจัยสนับสนุนต่าง ๆ เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของคณะเป็นไปอย่างมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
- (๙) กำกับดูแลด้านจริยธรรมนักวิจัยของนักศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ

(๑๐) พิจารณากลับกรองและอนุมัติผลรายวิชาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการอำนวยการบัณฑิตศึกษามอบหมาย

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีจำนวนคณะกรรมการหลักสูตร ดังนี้

- (๑) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวนอย่างน้อย ๕ คน โดยมีคุณสมบัติตามข้อ ๔๖ (๑) (ข)
- (๒) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน โดยมีคุณสมบัติตามข้อ ๔๖ (๒) (ข)
- (๓) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปริญญาโท ประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน โดยมีคุณสมบัติตามข้อ ๔๖ (๓) (ข)

(๔) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปริญญาเอก ประกอบด้วยอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน โดยมีคุณสมบัติตามข้อ ๔๖ (๔) (ข)

ให้คณบดีเป็นผู้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรเลือกกันเองให้ได้กรรมการจำนวนไม่น้อยกว่าที่กำหนด

ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตร เลือกบุคคลในคณะกรรมการเป็นประธานกรรมการคนหนึ่ง และให้ประธานกรรมการเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอการปรับปรุง การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษา ในสาขาวิชาที่รับผิดชอบ

(๒) จัดทำศักยภาพเพื่อขอเปิดสอนหลักสูตรที่รับผิดชอบ

(๓) พิจารณาหัวข้อ คำโครง การสอบหัวข้อ คำโครงวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ และการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ตลอดจนตรวจทานความถูกต้องของบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

(๔) พิจารณาให้ความเห็นต่อคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาคณะในเรื่องการเทียบโอนผลการเรียนและการขอยกเว้นการเรียนรายวิชาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

(๕) จัดแผนการเรียนการสอนตามหลักสูตร

(๖) เสนอขอความเห็นชอบการแต่งตั้งอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ และคณะกรรมการสอบพิเศษต่าง ๆ

(๗) เสนอจำนวนและวิธีการรับนักศึกษา

(๘) เสนอของบประมาณเพื่อพัฒนาสาขาวิชาที่รับผิดชอบ

(๙) ดำเนินการประกันคุณภาพหลักสูตร

(๑๐) ควบคุมดูแลด้านจริยธรรมนักวิจัยของนักศึกษาในการทำวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระเพื่อไม่ให้ละเมิดลิขสิทธิ์และหลักมนุษยธรรม สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อป้องกันความเสี่ยงต่าง ๆ ในกระบวนการวิจัย

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการอำนวยการบัณฑิตศึกษา และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาคณะมอบหมาย

หมวด ๒

การจัดการศึกษา

ข้อ ๑๕ ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๒ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจเปิดการศึกษาภาคฤดูร้อน โดยกำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิต ให้มีสัดส่วนเทียบเคียงกันกับภาคการศึกษาปกติ

มหาวิทยาลัยจะจัดการศึกษาในระบบไตรภาค หรือระบบจตุรภาคก็ได้ โดยให้ถือแนวทาง ดังนี้

(๑) ระบบไตรภาค ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๓ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์ โดย ๑ หน่วยกิตระบบไตรภาค เทียบได้กับ ๑๒/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๔ หน่วยกิต ระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๕ หน่วยกิตระบบไตรภาค

(๒) ระบบจตุรภาค ๑ ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น ๔ ภาคการศึกษาปกติ ๑ ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๐ สัปดาห์ โดย ๑ หน่วยกิตระบบจตุรภาค เทียบได้กับ ๑๐/๑๕ หน่วยกิตระบบทวิภาค หรือ ๒ หน่วยกิตระบบทวิภาค เทียบได้กับ ๓ หน่วยกิตระบบจตุรภาค

มหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจนด้วย

ข้อ ๑๖ การคิดหน่วยกิต มีหลักในการคิด ดังนี้

(๑) รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๒) รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๓) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการ หรือกิจกรรมนั้นไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๕) การค้นคว้าอิสระ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

(๖) วิทยานิพนธ์ ที่ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ ๑ หน่วยกิตระบบทวิภาค

หมวด ๓

หลักสูตรการศึกษา

ข้อ ๑๗ หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา แบ่งออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ให้มีจำนวนหน่วยกิตที่ศึกษารวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต โดยผู้เข้าศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๒) ปริญญาโท ให้มีจำนวนหน่วยกิตที่ศึกษารวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต โดยผู้เข้าศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แผน คือ

(ก) แผน ก เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

(ก๑) แบบ ก ๑ ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ก๒) แบบ ก ๒ ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

(ข) แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษางานรายวิชา โดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ แต่ต้องมีการค้นคว้าอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิต และไม่เกิน ๖ หน่วยกิต

(๓) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ให้มีจำนวนหน่วยกิตที่ศึกษารวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต โดยผู้เข้าศึกษาต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา ๖ ปี

(๔) ปริญญาเอก แบ่งการศึกษาเป็น ๒ แบบ โดยเน้นการวิจัยเพื่อพัฒนานักวิชาการ และนักวิชาชีพชั้นสูง คือ

(ก) แบบ ๑ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิต แต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด ดังนี้

(ก๑) แบบ ๑.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

(ก๒) แบบ ๑.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๗๒ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตาม แบบ ๑.๑ และแบบ ๑.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

(ข) แบบ ๒ เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยโดยมีการทำวิทยานิพนธ์ที่มีคุณภาพสูงและก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และศึกษางานรายวิชาเพิ่มเติม ดังนี้

(ข๑) แบบ ๒.๑ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

(ข๒) แบบ ๒.๒ ผู้เข้าศึกษาที่สำเร็จปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชาไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

ทั้งนี้ วิทยานิพนธ์ตามแบบ ๒.๑ และแบบ ๒.๒ จะต้องมีมาตรฐานและคุณภาพเดียวกัน

ข้อ ๑๘ ระยะเวลาการศึกษาจนสำเร็จตามหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา มีดังนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิต และประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ใช้ระยะเวลาศึกษาไม่เกิน ๓ ปีการศึกษา

(๒) ปริญญาโท ใช้ระยะเวลาศึกษาไม่เกิน ๕ ปีการศึกษา

(๓) ปริญญาเอก ผู้ที่สำเร็จปริญญาตรีแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๘ ปีการศึกษา ส่วนผู้ที่สำเร็จปริญญาโทแล้วเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกให้ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน ๖ ปีการศึกษา

หมวด ๔ คุณสมบัติและวิธีการรับนักศึกษา

ข้อ ๑๙ คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิต จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่า หรือสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีระยะเวลาการศึกษา ๖ ปี

(๓) ปริญญาโท จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๔) ปริญญาเอก จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ที่มีผลการเรียนดีมาก หรือปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลการสอบภาษาอังกฤษได้ตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

มหาวิทยาลัยอาจประกาศกำหนดคุณสมบัติเพิ่มเติมจากที่กำหนดดังกล่าวนี้ก็ได้

ข้อ ๒๐ วิธีการรับสมัคร

การรับสมัครเข้าเป็นนักศึกษา ใช้การคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด วิธีการและเกณฑ์ในการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาคณะ

ข้อ ๒๑ การขึ้นทะเบียนนักศึกษา

(๑) ผู้มีสิทธิเข้าศึกษาจะมีสภาพเป็นนักศึกษาต่อเมื่อได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาแล้ว

(๒) การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา ผู้มีสิทธิเข้าศึกษาต้องดำเนินการเอง โดยนำหลักฐานตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด มารายงานตัวต่อมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งชำระเงินค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามระเบียบของมหาวิทยาลัย ตามวันเวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(๓) ผู้มีสิทธิเข้าศึกษาที่ไม่มาขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามวัน เวลา และสถานที่ที่มหาวิทยาลัยกำหนด จะหมดสิทธิการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เว้นแต่จะมีเหตุขัดข้องที่มหาวิทยาลัยยอมรับเหตุผลนั้นได้ โดยแจ้งให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว จะต้องมารายงานตัวให้เสร็จสิ้นภายใน ๗ วัน นับจากวันสุดท้ายที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้รายงานตัว

(๔) ผู้มีสิทธิเข้าศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกหรือผ่านการสอบคัดเลือกในหลักสูตรใด จะต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรนั้น

ข้อ ๒๒ สภาพนักศึกษามี ๓ ประเภท

(๑) นักศึกษาสามัญ ได้แก่ ผู้สมัครที่ผ่านการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกและขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง

(๒) นักศึกษาทดลองศึกษา ได้แก่ ผู้สมัครที่เข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่มีคุณสมบัติไม่ครบตามเงื่อนไขที่มหาวิทยาลัยกำหนด แต่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้ลงทะเบียนเป็นนักศึกษาเพื่อทดลองศึกษาก่อน

นักศึกษาทดลองศึกษาที่ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยในภาคการศึกษาแรก ไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ ให้เปลี่ยนสภาพเป็นนักศึกษาสามัญ

(๓) นักศึกษาร่วมศึกษา ได้แก่ นักศึกษาหรือบุคคลภายนอกที่ได้รับอนุมัติให้ลงทะเบียนศึกษาเป็นบางรายวิชาตามข้อ ๒๗ (๗) และ (๘)

ข้อ ๒๓ การเทียบโอนผลการเรียนและการยกเว้นการเรียนรายวิชา

(๑) การเทียบโอนผลการเรียน นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอาจขอเทียบโอนผลการเรียนรายวิชาในหลักสูตรระดับเดียวกันที่เคยศึกษามาแล้วได้ โดยนับหน่วยกิตรายวิชาที่โอนมาเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยกิตในหลักสูตรที่กำลังศึกษา และไม่ต้องเรียนซ้ำในรายวิชานั้นอีก โดยรายวิชาที่ขอโอนมาต้องเป็นวิชาที่เคยเรียนมาแล้วไม่เกิน ๕ ปี มีระดับคะแนนไม่ต่ำกว่า B และโอนได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของจำนวนหน่วยกิตรวมที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้น

การบันทึกระดับคะแนนในรายวิชาที่ได้รับการเทียบโอนหน่วยกิต ให้บันทึกตามระดับคะแนนที่เคยได้รับ

อนึ่ง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หากเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน ให้เทียบโอนหน่วยกิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา

(๒) การยกเว้นการเรียนรายวิชา นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอาจยกเว้นการเรียนรายวิชาได้ในกรณีที่รายวิชามีรหัสวิชาหรือคำอธิบายรายวิชาไม่ตรงกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัย แต่มีเนื้อหาสาระครอบคลุมไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของรายวิชาที่ขอยกเว้น โดยให้บันทึกผลการขอยกเว้นเป็น "S"

กรณีรายวิชาที่ขอยกเว้นเป็นรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต รายวิชาที่ใช้เป็นหลักฐานในการขอยกเว้นจะต้องมีผลการเรียนไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน C หรือเทียบเท่า

กรณีรายวิชาที่ขอยกเว้นเป็นรายวิชาที่นับหน่วยกิต รายวิชาที่ใช้เป็นหลักฐานในการขอยกเว้นจะต้องมีผลการเรียนไม่ต่ำกว่าระดับคะแนน B หรือเทียบเท่า

(๓) มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการเทียบโอนประสบการณ์เพื่อยกเว้นการเรียนรายวิชาได้

(๔) การเทียบโอนหน่วยกิตและการขอยกเว้นการเรียนรายวิชา ต้องผ่านการพิจารณาให้ความเห็นจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา คณะ

ข้อ ๒๔ การศึกษาหลักสูตรคู่ขนาน

กรณีที่นักศึกษาประสงค์จะศึกษาหลักสูตรอื่นเพิ่มเติมเพื่อให้ได้รับปริญญาอีกปริญญาหนึ่ง นอกเหนือจากหลักสูตรที่กำลังศึกษาอยู่ สามารถกระทำได้โดยต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของทั้งสองหลักสูตร และต้องผ่านการพิจารณาอนุมัติจากมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๕ การเปลี่ยนหลักสูตร

(๑) นักศึกษาเข้าศึกษาในหลักสูตรใด หากมีความประสงค์จะขอเปลี่ยนหลักสูตรให้กระทำได้โดยสมัครเข้ารับการคัดเลือกหรือสอบคัดเลือกใหม่

(๒) ระยะเวลาการศึกษาให้นับตั้งแต่วันที่เริ่มต้นเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

(๓) การโอนหน่วยกิตสามารถกระทำได้ตามข้อ ๒๓

ข้อ ๒๖ การรับโอนนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาอื่น

- (๑) มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาปรับโอนนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ามหาวิทยาลัย และกำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรระดับเดียวกันและสาขาวิชาเดียวกันได้
- (๒) การโอนหน่วยกิตรายวิชา อาจทำได้ตามข้อ ๒๓

หมวด ๕ การลงทะเบียน

ข้อ ๒๗ การลงทะเบียนเรียน

- (๑) การกำหนดเวลา สถานที่ และวิธีการลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา ให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้เสร็จภายใน ๔ สัปดาห์ หลังจากวันเปิดภาคการศึกษา
- (๒) การลงทะเบียนเรียนจะสมบูรณ์ต่อเมื่อนักศึกษาได้ชำระเงินค่าหน่วยกิต ค่าบำรุงการศึกษา และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามกำหนดเวลาที่มหาวิทยาลัยประกาศไว้
- (๓) ผู้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา จะต้องลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษานั้น ๆ ตามจำนวนหน่วยกิตที่มหาวิทยาลัยกำหนด
- (๔) นักศึกษาที่ไม่ลงทะเบียนเรียนภายในเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดแต่ละภาคการศึกษา จะไม่มีสิทธิเรียนในภาคการศึกษานั้น ๆ เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติเป็นกรณีพิเศษจากมหาวิทยาลัย
- (๕) การลงทะเบียนเรียน นักศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา
- (๖) นักศึกษามีสิทธิลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษา ไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต หากเกินจากเกณฑ์ที่กำหนดนี้ต้องได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัย
- (๗) มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาอนุมัติให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัย หรือนักศึกษา มหาวิทยาลัยอื่นร่วมลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยได้ โดยต้องชำระค่าหน่วยกิต และค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย
- (๘) มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาอนุมัติให้นักศึกษาของมหาวิทยาลัยไปร่วมลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่เปิดสอนในสถาบันการศึกษาอื่นในระดับอุดมศึกษา และนำผลการศึกษามาคิดรวมกับหลักสูตรของมหาวิทยาลัยได้
- (๙) มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาอนุมัติให้บุคคลภายนอกที่ไม่ใช่ นักศึกษา ลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต แต่บุคคลดังกล่าวต้องมีคุณสมบัติตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด และต้องชำระค่าหน่วยกิตและค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๒๘ การลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต (Audit)

- (๑) นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาโดยไม่นับหน่วยกิต ต้องชำระเงินค่าหน่วยกิต ตามระดับการศึกษาที่เรียน และให้ระบุไว้ในใบลงทะเบียนด้วยว่าเป็นรายวิชาไม่นับหน่วยกิต

(๒) รายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต จะไม่นับหน่วยกิตรวมในภาคการศึกษานั้น ๆ และไม่นับเป็นจำนวนหน่วยกิตตามหลักสูตร แต่ต้องผ่านการประเมินผล โดยให้บันทึกผลการศึกษาลงในระเบียบได้ โดยใช้อักษร "Au"

ข้อ ๒๙ การถอน การเพิ่ม และการยกเลิกรายวิชา

(๑) การถอน การเพิ่ม หรือการยกเลิกรายวิชา จะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัย

(๒) การถอนหรือเพิ่มรายวิชาเรียน ต้องทำภายใน ๔ สัปดาห์ หลังจากเปิดภาคการศึกษา

(๓) การยกเลิกรายวิชาจะต้องทำให้เสร็จสิ้นภายในสัปดาห์ที่ ๙ ของภาคการศึกษา

ข้อ ๓๐ การถอนคืนค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชา

(๑) นักศึกษาสามารถถอนคืนเงินค่าลงทะเบียนเรียนรายวิชา ได้เต็มจำนวนในรายวิชาที่มหาวิทยาลัยประกาศงดการเรียนการสอน

(๒) นักศึกษาที่ขอลอกรายวิชาตามเวลาที่กำหนดในข้อ ๒๙ (๒) มีสิทธิขอถอนคืนเงินค่าลงทะเบียนเรียนได้เต็มจำนวนในรายวิชานั้น

(๓) นักศึกษาที่ขอยกเลิกรายวิชาภายหลังเวลาที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๙ (๓) ไม่มีสิทธิขอถอนคืนเงินค่าลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๓๑ ข้อบังคับข้อ ๒๙ และข้อ ๓๐ ไม่ใช้กับนักศึกษาที่ลงทะเบียนแบบเหมาจ่าย

ข้อ ๓๒ การรักษาสภาพนักศึกษา

(๑) นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาครบตามหลักสูตรแล้วแต่ยังไม่สำเร็จการศึกษาหรือนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักการเรียน จะต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพนักศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดทุกภาคการศึกษา

(๒) การรักษาสภาพนักศึกษา ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสัปดาห์ที่ ๖ นับจากวันเปิดภาคการศึกษา

ข้อ ๓๓ การลาพักการศึกษา

(๑) นักศึกษาต้องลงทะเบียนเรียนในมหาวิทยาลัยมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษา จึงมีสิทธิขอลาพักการศึกษาได้

(๒) การลาพักการศึกษาต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาและได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัย

(๓) นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อมหาวิทยาลัยภายในสัปดาห์ที่ ๔ ของภาคการศึกษา

(๔) การลาพักการศึกษาจะกระทำได้ครั้งละ ๑ ภาคการศึกษาเท่านั้น

(๕) การนับระยะเวลาพักการศึกษาให้นับรวมอยู่ในระยะเวลาการศึกษาด้วย

(๖) ระหว่างลาพักการศึกษา นักศึกษาจะต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสภาพนักศึกษาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๒ มิฉะนั้นจะพ้นสภาพการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๓๔ การลาออก

การลาออกจะมีผลสมบูรณ์เมื่อนักศึกษาได้รับอนุมัติให้ลาออกจากมหาวิทยาลัย

หมวด ๖ การวัดผลและประเมินผล

ข้อ ๓๕ การวัดผลและประเมินผลการศึกษา

การประเมินผลการศึกษาใช้ระบบการให้คะแนนการศึกษารายวิชา ดังนี้

(๑) ระบบที่มีค่าระดับคะแนน แบ่งเป็น ๘ ระดับ

ระดับคะแนน	ความหมายของผลการศึกษา	ค่าระดับคะแนน
A	ดีเยี่ยม	๔.๐
B+	ดีมาก	๓.๕
B	ดี	๓.๐
C+	ดีพอใช้	๒.๕
C	พอใช้	๒.๐
D+	อ่อน	๑.๕
D	อ่อนมาก	๑.๐
F	ตก	๐.๐

ระบบนี้ใช้สำหรับการประเมินผลรายวิชาที่เรียนตามหลักสูตร ระดับคะแนนที่ถือว่าสอบได้ต้องไม่ต่ำกว่า C แต่ถ้าเป็นรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะด้าน ระดับคะแนนที่ถือว่าสอบได้ต้องไม่ต่ำกว่า B

(๒) ระบบที่ไม่มีค่าระดับคะแนน

(ก) การประเมินผลรายวิชาเสริม รายวิชาที่เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต การสอบประมวลความรู้ และการสอบวัดคุณสมบัติ มีระบบการประเมิน ดังนี้

ระดับการประเมิน	ความหมายของการประเมิน
S (Satisfactory)	ผ่าน
U (Unsatisfactory)	ไม่ผ่าน

(ข) การประเมินผลวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระที่แบ่งหน่วยกิตลงทะเบียน มีระบบประเมินผล ดังนี้

ระดับการประเมิน	ความหมายของการประเมิน
S (Satisfactory)	ผลการศึกษาเป็นที่พอใจ หรือ ผ่าน
U (Unsatisfactory)	ผลการศึกษาไม่เป็นที่พอใจ หรือ ไม่ผ่าน

(๓) การประเมินวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระทั้งฉบับ ให้แบ่งเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับการประเมิน	ความหมายของการประเมิน
EX (Excellent)	ดีเยี่ยม
G (Good)	ดี
P (Pass)	ผ่าน
F (Fail)	ไม่ผ่าน

ข้อ ๓๖ การประเมินโดยสัญลักษณ์อื่น ๆ มีดังนี้

สัญลักษณ์	ความหมายของการประเมิน
Au (Audit)	ลงทะเบียนเรียนโดยไม่นับหน่วยกิต ใช้สำหรับการลงทะเบียนรายวิชาเพื่อร่วมฟัง โดยไม่นับหน่วยกิต
W (Withdraw)	ลงทะเบียนแล้วยกเลิก ใช้สำหรับการบันทึกหลังจากได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชา
I (Incomplete)	การประเมินผลไม่สมบูรณ์ ใช้สำหรับบันทึกผลการประเมินที่ไม่สมบูรณ์ในรายวิชาที่นักศึกษายังทำงานไม่เสร็จ เมื่อสิ้นภาคการศึกษา
I* (Incomplete)	การประเมินผลไม่สมบูรณ์ ใช้สำหรับบันทึกผลการประเมินที่ไม่สมบูรณ์ในรายวิชาที่นักศึกษาขาดสอบปลายภาค

นักศึกษาที่ได้ “I” หรือ “I*” ต้องดำเนินการขอรับการประเมินเพื่อเปลี่ยนระดับคะแนนให้เสร็จสิ้นในภาคการศึกษาถัดไป หากพ้นกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนประเมินผลการศึกษาจากคะแนนที่มีอยู่ตามระบบการประเมินผลการศึกษานั้น

ข้อ ๓๗ การประเมินผลรายวิชาที่กำหนดให้เรียนเสริม ให้กระทำโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) การสอบวัดความรู้
- (๒) การลงทะเบียนเรียน และผ่านการประเมินผล
- (๓) การประเมินเพื่อการเทียบโอนรายวิชา กระทำได้ในกรณีต่อไปนี้
 - (ก) นักศึกษาที่เรียนวิชาเอกหรือสาขาที่ตรงกับรายวิชาที่กำหนดให้เรียนเสริม
 - (ข) มีเอกสารรับรองการสอบผ่านรายวิชาที่กำหนดให้เรียนเสริมจากสถาบัน

หรือหน่วยงานที่มหาวิทยาลัยรับรอง

ข้อ ๓๘ การนับจำนวนหน่วยกิต และการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ย

(๑) การนับจำนวนหน่วยกิตเพื่อใช้ในการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยให้นับจากรายวิชาที่มีการประเมินผลการศึกษามีค่าระดับคะแนน ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนซ้ำหรือเรียนแทนรายวิชาใด ให้นำจำนวนหน่วยกิต และค่าระดับคะแนนของรายวิชาที่เรียนซ้ำหรือเรียนแทนนั้นไปใช้ในการคำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ย

(๒) การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมเพื่อให้ครบตามจำนวนที่กำหนดในหลักสูตร ให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้ระดับคะแนน B ขึ้นไปในหมวดวิชาเฉพาะด้าน และระดับคะแนน C ขึ้นไปในหมวดวิชาสัมพันธ์

(๓) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคการศึกษา ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาในภาคการศึกษานั้น โดยรวมผลคูณระหว่างจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาตามเงื่อนไข ในข้อ ๓๘ (๑) และ (๒) เป็นตัวตั้งหารด้วยจำนวนหน่วยกิตที่นับได้ของภาคการศึกษานั้น

(๔) ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ให้คำนวณจากผลการศึกษานักศึกษาตลอดหลักสูตรตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนจนถึงภาคการศึกษาสุดท้าย โดยเอาผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับคะแนนของแต่ละรายวิชาที่เรียนทั้งหมดตามข้อ ๓๘ (๑) เป็นตัวตั้งหารด้วย

จำนวนหน่วยกิตรวมที่นับได้ทั้งหมด

(๕) ในภาคการศึกษาที่นักศึกษาได้รับผลการประเมิน I (Incomplete) ให้คำนวณค่าระดับคะแนนเฉลี่ยรายภาคการศึกษานั้น โดยนับเฉพาะรายวิชาที่ไม่ได้ I เท่านั้น

ข้อ ๓๙ การเรียนซ้ำหรือเรียนแทน

(๑) นักศึกษาจะต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาเฉพาะด้านที่ได้ระดับคะแนนต่ำกว่า B และรายวิชาสัมพันธ์ที่ได้ระดับคะแนนต่ำกว่า C

(๒) นักศึกษาสามารถเลือกลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นในรายวิชาเฉพาะด้านเพื่อเรียนแทนรายวิชาเลือกที่สอบได้ต่ำกว่า B

ข้อ ๔๐ การทุจริตในการสอบ

นักศึกษาที่ทุจริตในการสอบให้มีโทษตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๔๑ การพ้นจากสภาพนักศึกษา

นักศึกษาจะพ้นสภาพนักศึกษาในกรณีต่อไปนี้

(๑) ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยให้ลาออก

(๒) ไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาแรกที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

(๓) ไม่ชำระเงินเพื่อรักษาสภาพนักศึกษาตามข้อ ๓๒ เมื่อพ้นกำหนดเวลา ๑ ภาค

การศึกษาแล้ว

(๔) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๑๙

(๕) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ ติดต่อกัน ๒ ภาคการศึกษา

(๖) สอบประมวลความรู้ได้ระดับ U (Unsatisfactory) จำนวน ๓ ครั้ง

(๗) เป็นนักศึกษาทดลองศึกษา ที่มีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยในภาคการศึกษาแรกต่ำกว่า ๒.๗๕

(๘) ไม่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรภายในระยะเวลาตามข้อ ๑๘ หรือได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ หรือได้ผลการประเมินคุณภาพวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ ทั้งฉบับระดับไม่ผ่าน

(๙) ทุจริตในการสอบ และถูกพิจารณาให้พ้นสภาพ

(๑๐) มีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงขณะที่เป็นนักศึกษา

(๑๑) ทำผิดระเบียบของมหาวิทยาลัยอย่างร้ายแรง

หมวด ๗

การสอบพิเศษ การสอบวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๔๒ การสอบภาษาต่างประเทศ

(๑) นักศึกษาต้องสอบผ่านภาษาต่างประเทศอย่างน้อย ๑ ภาษา ทั้งนี้ให้จัดทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย เรื่อง การสอบภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

(๒) คณะกรรมการอำนวยการบัณฑิตศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยบุคคลที่เหมาะสมเพื่อดำเนินการสอบและควบคุมการสอบให้ได้มาตรฐาน

(๓) นักศึกษาที่ประสงค์จะสอบ ต้องยื่นคำร้องขอสอบตามประกาศของมหาวิทยาลัย
(๔) นักศึกษาอาจได้รับยกเว้นไม่ต้องสอบภาษาต่างประเทศในกรณีใดกรณีหนึ่ง
ดังต่อไปนี้

(ก) สอบภาษาต่างประเทศผ่านแล้วจากสถาบันภาษาที่มหาวิทยาลัยรับรอง
ตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

(ข) ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาต่างประเทศที่มีเวลาเรียนสัปดาห์ละ
ไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมง ตามที่มหาวิทยาลัยอนุมัติให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิต และได้รับการประเมินผล
การศึกษาระดับ S (Satisfactory)

(ค) ศึกษาหลักสูตรหรือสาขาวิชาทางภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีรายวิชาเกี่ยวกับ
การอ่าน การใช้ภาษาไม่น้อยกว่า ๘ หน่วยกิต

ข้อ ๔๓ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) และการสอบวัดคุณสมบัติ
(Qualifying Examination)

(๑) นักศึกษาระดับปริญญาโท แผน ข ต้องสอบประมวลความรู้
(๒) นักศึกษาระดับปริญญาเอกจะต้องสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ
(๓) มหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการจัดสอบ และควบคุมการสอบ
ให้ได้มาตรฐาน

(๔) มหาวิทยาลัยจัดให้มีการสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติ
ทุกภาคการศึกษา วิธีการและหลักเกณฑ์การสอบให้เป็นไปตามประกาศของมหาวิทยาลัย

(๕) นักศึกษามีสิทธิสอบประมวลความรู้และการสอบวัดคุณสมบัติเมื่อศึกษามาแล้ว
ไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษา และมีค่าระดับคะแนนสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๖) นักศึกษาที่ประสงค์จะสอบประมวลความรู้และสอบวัดคุณสมบัติต้องยื่น
คำร้องขอสอบตามประกาศของมหาวิทยาลัย

(๗) นักศึกษาที่สอบประมวลความรู้และสอบวัดคุณสมบัติไม่ผ่าน มีสิทธิสอบ
แก้ตัวใหม่ได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง

(๘) นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้เข้าสอบในภาคการศึกษาใดแล้วขาดสอบโดยไม่มี
เหตุผลอันสมควร ถือว่านักศึกษาสอบตกในการสอบประจำภาคการศึกษานั้น

ข้อ ๔๔ วิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ระดับปริญญาโท

(๑) นักศึกษาจะเสนอชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ชื่ออาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ เมื่อลงทะเบียนเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ต้องมีจำนวน คุณวุฒิ
และคุณสมบัติ ตามข้อ ๔๖ (๓) (ค)

(๓) นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ ต้องจัดทำ
แผนการดำเนินงาน และรายงานความก้าวหน้า ภาคการศึกษาละ ๒ ครั้ง

(๔) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ต้องมีจำนวน คุณวุฒิ และ
คุณสมบัติ ตามข้อ ๔๖ (๓) (ง)

(๕) การสอบผ่านวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ต้องได้รับมติจากกรรมการ
จำนวน ๒ ใน ๓

ข้อ ๔๕ วิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาเอก

(๑) นักศึกษาจะเสนอชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เมื่อ
ลงทะเบียนเรียนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ภาคการศึกษาปกติ

(๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ต้องมีจำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติตามข้อ
๔๖ (๔) (ค)

(๓) นักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้จัดทำวิทยานิพนธ์ ต้องจัดทำแผนการดำเนินงาน
และรายงานความก้าวหน้า ภาคการศึกษาละ ๒ ครั้ง

(๔) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องมีจำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติ ตามข้อ ๔๖
(๔) (ง)

(๕) การสอบผ่านวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก ต้องได้รับมติจากกรรมการ
จำนวน ๔ ใน ๕

หมวด ๘

คุณสมบัติอาจารย์

ข้อ ๔๖ จำนวน คุณวุฒิ และคุณสมบัติของอาจารย์

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิต

(ก) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมี
ผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับ
การเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ประจำ
หลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

(ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิ
ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมี
ผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับ
การเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ
อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา
อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน มหาวิทยาลัย
ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มิฉะนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา
พิจารณาเป็นรายกรณี

(ค) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำ
ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน

และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาโท แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๖ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง

(ก) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษา เพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณา แต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ ประจำหลักสูตรต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

(ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๕ คน มีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงาน ทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวนหรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน มหาวิทยาลัย ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายกรณี

(ค) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการ ที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีของอาจารย์พิเศษ อาจได้รับการยกเว้นคุณวุฒิปริญญาเอก แต่ทั้งนี้ต้องมีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การทำงานที่เกี่ยวข้องกับวิชา ที่สอนมาแล้วไม่น้อยกว่า ๔ ปี ทั้งนี้อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

สำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงทางวิชาชีพ อาจารย์ผู้สอน ต้องมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพนั้น ๆ

(๓) ปริญญาโท

(ก) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิ ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน มหาวิทยาลัย ต้องเสนอจำนวนและคุณวุฒิของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายกรณี

(ค) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(ค๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและการค้นคว้าอิสระ ต้องเป็น อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มี ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

(ค๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณวุฒิและคุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณวุฒิ และผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือ การค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบ จากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(ง) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย รวมไม่น้อยกว่า ๓ คน ทั้งนี้ ประธานกรรมการสอบต้องไม่เป็น อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักหรืออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องมีคุณวุฒิ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

(ง๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่ง ของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(ง๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ไม่น้อยกว่า ๑๐ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณวุฒิและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูง เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ โดยผ่านความเห็นชอบ จากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(จ) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่า ในสาขาวิชานั้นหรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนและมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคล ดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

(๔) ปริญญาเอก

(ก) อาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำ ปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของ การศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดใน การพิจารณาแต่งตั้ง ให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการ ต้องเป็นผลงานวิจัย

(ข) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวนอย่างน้อย ๓ คน มีคุณวุฒิปริญญาเอก หรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการ ที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปี ย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

กรณีที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสาขาวิชาที่ไม่สามารถสรรหา อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรครบตามจำนวน หรือมีจำนวนนักศึกษาน้อยกว่า ๑๐ คน มหาวิทยาลัย

ต้องเสนอจำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรที่มีนั้นให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา พิจารณาเป็นรายกรณี

(ค) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

(ค๑) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ต้องเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร มีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(ค๒) อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) ต้องมีคุณสมบัติและคุณสมบัติ ดังนี้

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นอาจารย์ประจำ ต้องมีคุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการเช่นเดียวกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร ที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(ง) อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ ต้องประกอบด้วยอาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย รวมไม่น้อยกว่า ๕ คน ทั้งนี้ประธานกรรมการสอบต้องเป็นผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก โดยอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ต้องมีคุณสมบัติ คุณสมบัติ และผลงานทางวิชาการ ดังนี้

(ง๑) กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตร ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่ง ของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการอย่างน้อย ๓ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง โดยอย่างน้อย ๑ รายการต้องเป็นผลงานวิจัย

(ง๒) กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ต้องมีคุณสมบัติปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารที่มีชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับ ในระดับนานาชาติ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ ไม่น้อยกว่า ๕ เรื่อง

กรณีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่ไม่มีคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการ ตามที่กำหนดข้างต้น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงมาก เป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงหรือสัมพันธ์กับหัวข้อวิทยานิพนธ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย และแจ้งคณะกรรมการการอุดมศึกษารับทราบ

(จ) อาจารย์ผู้สอน ต้องเป็นอาจารย์ประจำหรืออาจารย์พิเศษ ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือขั้นต่ำปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ในสาขาวิชานั้น หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน หรือในสาขาวิชาของรายวิชาที่สอน และต้องมีประสบการณ์ด้านการสอน และมีผลงานทางวิชาการที่ไม่ใช่ส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อรับปริญญา และเป็นผลงานทางวิชาการที่ได้รับการเผยแพร่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการพิจารณาแต่งตั้งให้บุคคลดำรงตำแหน่งทางวิชาการ อย่างน้อย ๑ รายการ ในรอบ ๕ ปีย้อนหลัง

ในกรณีรายวิชาที่สอนไม่ใช่วิชาในสาขาวิชาของหลักสูตร อนุมัติให้อาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งทางวิชาการต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ ทำหน้าที่อาจารย์ผู้สอนได้

ทั้งนี้ อาจารย์พิเศษต้องมีชั่วโมงสอนไม่เกินร้อยละ ๕๐ ของรายวิชา โดยมีอาจารย์ประจำเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชานั้น

ข้อ ๔๗ ภาระงานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ

(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักของนักศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๕ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป หรือมีคุณวุฒิปริญญาโทหรือเทียบเท่าที่มีตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีผลงานทางวิชาการตามเกณฑ์ ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโทและเอกรวมได้ไม่เกิน ๑๐ คนต่อภาคการศึกษา

กรณีอาจารย์ประจำหลักสูตรมีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า และดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์และมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษาเกินกว่าจำนวนที่กำหนดให้เสนอต่อสภามหาวิทยาลัยพิจารณา แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา หากมีความจำเป็นต้องดูแลนักศึกษามากกว่า ๑๕ คน ให้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นรายกรณี

(๒) อาจารย์ประจำหลักสูตร ๑ คน ให้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระของนักศึกษาปริญญาโทได้ไม่เกิน ๑๕ คน

หากเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาทั้งวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระ ให้คิดสัดส่วนจำนวนนักศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ ๑ คน เทียบได้กับจำนวนนักศึกษาที่ค้นคว้าอิสระ ๓ คน แต่ทั้งนี้รวมแล้วต้องไม่เกิน ๑๕ คนต่อภาคการศึกษา

(๓) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร ต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ และ/หรืออาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรนั้นด้วย

หมวด ๙ การประกันคุณภาพของหลักสูตร

- ข้อ ๔๘ การประกันคุณภาพของหลักสูตร
ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของหลักสูตรโดยมีองค์ประกอบ
ในการประกันคุณภาพอย่างน้อย ๖ ด้าน คือ
- (๑) การกำกับมาตรฐาน
 - (๒) บัณฑิต
 - (๓) นักศึกษา
 - (๔) คณาจารย์
 - (๕) หลักสูตร การเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน
 - (๖) สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้
- ข้อ ๔๙ การพัฒนาหลักสูตร
ให้ทุกหลักสูตรพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยโดยมีการประเมินและรายงานผล
การดำเนินการของหลักสูตรทุกปีการศึกษาเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรเป็นระยะ ๆ
อย่างน้อย ตามรอบระยะเวลาของหลักสูตร หรือทุกรอบ ๕ ปี

หมวด ๑๐ การอนุมัติประกาศนียบัตรและปริญญาบัตร

- ข้อ ๕๐ เกณฑ์การสำเร็จการศึกษา นักศึกษาจะต้องปฏิบัติ ดังนี้
- (๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูงต้องเรียนครบตาม
จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔
ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า
 - (๒) ปริญญาโท
 - (ก) แผน ก แบบ ก ๑ เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่า
ขั้นสุดท้าย โดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้
สำหรับผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการ
ยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
 - (ข) แผน ก แบบ ก ๒ ศึกษารายวิชาครบถ้วนตามที่กำหนดในหลักสูตร โดย
จะต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ จากระบบ ๔ ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า พร้อมทั้งเสนอ
วิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่มหาวิทยาลัยแต่งตั้ง และ
ต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้